

delse paa Udnævnelsen af en ny Sognepræst, da der aldeles ikke fastsættes nogen Grændse, indenfor hvilken Staten skal søge en saadan Menighed, og der ikke gives nogenformig Form, under hvilken en saadan Menighed kunde træde op og forhandle med Staten om Udnævnelsen af deres nye Sjælesørger. Jeg troer derfor, at vi, idetmindste indtil Kirken faaer sin Forsatning, maae holde paa det nuværende Sogneforhold. Man kan kalde Sogneforholdet et Sognebaand, og man kan i Baandet lagge Betydningen af Noget, der trykker, men jeg troer ikke, at Sogneforholdet i og for sig selv er trykkende, naar vi indenfor Sogneforholdets Grændser indrømme ethvert Menigheds-Medlem sin naturlige Ret til, naar det finder sig misfornøiet med sin nuværende Sjælesørger, at kunne for sig og sin Huusstand henvende sig til en i en anden Menighed ansat Præst; og jeg paassjønner, at vort Kirkevæsen, selv med al sin Usuldkommenhed i sin nærværende Forsatning, dog er i Besiddelse af det store Gode, at ethvert Menighedsmedlem, der attraaer de ministerielle, kirkelige Handlingers Udøvelse af en i Folketirken ansat Præst udenfor sin Menighed, vil ikke af den kirkelige Dyrighed blive nægtet en saadan Indrømmelse. Jeg troer derfor, at vi i selve Folketirkens Interesse maae holde paa det nuværende Sogneforhold, der er et Menighedsforhold tillige, fordi det begrunder en Rettighed for Menigheden, saalænge indtil dens Forsatning bliver ordnet.

J. A. Hansen: Det Forhold, hvormed Talen her er, er i sin Natur saaledes beskaffet, at Staten ansætter og besidder Sognepræsterne omkring i Landet i Henshold til deres Examencharakter, deres Anciennitet, om jeg saa maa sige, og under flere andre Hensyn, som jeg ikke kjender; men Saameget veed jeg, at de ikke blive besiddede efter den indre kristelige Tro og Dyrbeviisning, de have. Staten besidder til Præster omkring i Landet Mænd, som allerede førend de bleve besiddede offentlig ere traadte op mod hinanden, og som i de væsentligste kristelige Troesførgsmaal have erklæret sig mod hinanden og have kæmpet hinanden. Det kan saaledes meget ofte træffe sig, at en Menighed, som idag har en Præst, der f. Ex. lærer, at det er ved Troen

paa Christus Menneket bliver saligt, kan imorgen faae en Præst, der lærer, at det er deres egne gode Gjerninger, der gjøre dem salige (Nei! Nei!) Ja, jeg vil bede de Herrer! ikke at sige „Nei!“ thi der foreligger offentlig paa Tryk saadanne Udtalelser fra flere af Kirkens nuværende Lærere, hvoraf det kan bevises (Da m g a r d: Saa kunne de ikke være Lærere i Folketirken!). Ligeledes er der Menigheder, der for Dieblisset have Præster, som med den ærede Minister uden Portefeuille ere enige i, at den kirkelige Vielse ved Egtteskabet er en Handling, der foretages for at tilfredsstille den almindelig mennekelig Træng i dette betydningfulde Dieblis af deres Liv; den samme Menighed kan imorgen faae besiddet en Præst, som i sin Brudev vielse kan gaae hen og sige til Brudfolkene, eller som dog tidligere offentlig paa Tryk har sagt: „dersom jeg ikke her læser over Eder, indvier Eders Egtteskab, lægger mine Hænder paa Eders Hoveder, da er Eders Egtteskab forladt af Gud.“ Menigheden er paa den anden Side bunden ved Lov til, hvor den skal benytte en Præst, ene og alene at benytte sin Sognepræst; altsaa naar den idag har en Præst, der lærer Et, skal den troe derpaa, og saa skal den holde sig til ham og høre Læren saaledes fremstillet; men naar den imorgen faaer en anden Præst, der lærer det stik Modsatte, skulle vi ogsaa troe derpaa, thi Læreren er jo besiddet, for at han skal oplyse og befæste Menigheden i Troen. Det er det fortvivlede Forhold, hvori de danske Christne for Dieblisset staae med Hensyn til Sognebaandet; de ere bundne til deres Sognepræst ved alle kirkelige Handlinger, og deres Sognepræst kan idag være det Modsatte af, hvad han var igaar. Vi Kjøbenhavnere kunde jo meget godt trøste os i saa Henseende, thi vi have i de fleste af disse Tilfælde den Frihed, som her er foreslaaet for dem, der boe udenfor Kjøbenhavn, men det er Folket, de Christne i Folketirken udenfor Hovedstaden, som trænge til at faae den samme Frihed. Dette er, som sagt, Sagens virkelige, factiske Stilling.

Nu har man idag hørt indvende mod at gaae ind paa det nærværende Forslag, der skulde afhjælpe denne Ulempe, at man ikke skulde røre ved Grundlaget for den evangelisk-lutheriske